

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Медичний інститут

Кафедра терапевтичних та хірургічних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Іщенко Н.М.

“ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХІРУРГІЯ

Спеціальність 222 «Медицина»

Розробник

Завідувач кафедри розробника

Гарант освітньої програми

Директор інституту

Начальник НМВ

Фролов Ю. А.

Зак М. Ю.

Клименко М. О.

Грищенко Г. В.

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2021 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Хірургія	
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»	
Спеціальність	222 «Медицина»	
Спеціалізація (якщо є)	Відсутня	
Освітня програма	Хірургія	
Рівень вищої освіти	Магістр	
Статус дисципліни	Нормативна	
Курс навчання	4, 5, 6 рік	
Навчальний рік	2021/2022	
Номери семестрів:	Денна форма	Заочна форма
	7, 8 9, 10 11,12	Відсутнє
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	22 кредити / 660 годин	
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма	Заочна форма
	30 год.	-
	330 год.	-
	300 год.	-
Відсоток аудиторного навантаження	54%; СРС 46%	
Мова викладання	українська	
Форма проміжного контролю (якщо є)	Підсумковий блоковий контроль (ПБК)	
Форма підсумкового контролю	8, 10 семестр – Іспит 12 семестр – Залік	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Загальною **метою** викладання навчальної дисципліни «Хірургія» є засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових та атипичних клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічних захворювань органів черевної порожнини в межах, які відповідають підготовці лікаря загального профілю з урахуванням особливості його спеціальності.

Завдання навчання: набуття студентом компетенції, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з питань:

- Знати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань органів черевної порожнини.
- Знати класифікації і типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань органів черевної порожнини.
- Вміти визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці хірургічних захворювань органів черевної порожнини.
- Вміти складати план обстеження та проводити аналіз результатів лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань органів черевної порожнини.
- Вміти трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань органів черевної порожнини.
- Знати морально-деонтологічні принципи медичного фахівця та принципи фахової субординації в абдомінальній хірургії.
- Вміти визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при найбільш поширених хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини та їх ускладненнях.
- Вміти виконувати необхідні медичні маніпуляції при хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини.
- Вміти діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в абдомінальній хірургії.
- Вміти здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених хірургічних захворюваннях органів черевної порожнини.
- Засвоїти анатомо-фізіологічні особливості органів грудної порожнини та ендокринології;
- Трактувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину захворювань грудної порожнини та ендокринології;
- Визначити методи діагностики, алгоритми консервативного та хірургічного лікування вказаних захворювань;
- Визначити покази та протипокази до трансплантації легень та серця;
- Визначити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з патологією ендокринних органів та грудної порожнини;
- Засвоїти фактори ризику виникнення ускладнень;
- Трактувати результати лабораторного та інструментального дослідження;
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії;
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при вказаних хірургічних захворюваннях;
- Трактувати загальні принцип лікування, реабілітації і профілактики хірургічних захворювань ендокринних органів та грудної порожнини;
- Демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці хірургічних хвороб;
- Надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних хірургічних захворюваннях органів грудної порожнини.
- Засвоїти анатомо-фізіологічні особливості судинної системи;
- Трактувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину захворювань судинної системи;
- Визначити методи діагностики, алгоритми консервативного та хірургічного лікування захворювань судинної системи та травм магістральних судин;

- Вирізнити принципи післяопераційного лікування та реабілітації хворих з патологією судинної системи;
- Ідентифікувати фактори ризику виникнення ускладнень;
- Трактувати результати лабораторного та інструментального дослідження;
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії;
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при хірургічних захворюваннях судинної системи;
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань судинної системи;
- Демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці хірургічних хвороб;
- Надавати невідкладну медичну допомогу при ургентних станах хірургічних захворювань судинної системи (травми магістральних судин).

Передумови вивчення дисципліни (міждисциплінарні зв'язки).

Дисципліна «Хірургія» базується на знаннях, що отримуються студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як анатомія, гістологія, фізіологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, пропедевтика внутрішньої медицини, фармакологія, топографічна анатомія та оперативна хірургія, загальна хірургія. Закладає основи для вивчення клінічної хірургії, травматології та ортопедії, урології, нейрохірургії, акушерства, гінекології, анестезіології, реаніматології та інших навчальних дисциплін, що передбачають застосування хірургічних методів лікування.

Очікувані результати навчання. В результаті вивчення дисципліни студенти мають:

- Визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці хірургічних хвороб
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці хірургічних хвороб
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених хірургічних захворюваннях
- Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань
- Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань
- Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції
- Проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених хірургічних захворювань
- Надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворюваннях
- Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при найбільш поширених хірургічних захворювань
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії

Має знати:

- сучасні концепції вітчизняної і зарубіжної теоретичної і практичної хірургії
- Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при найбільш поширених хірургічних захворюваннях та їх ускладненнях
- Планувати обстеження хворого, інтерпретувати результати лабораторних та

інструментальних досліджень при найбільш поширених хірургічних захворюваннях та їх ускладненнях

- Синдром грижового випинання та ускладнення гриж черевної стінки.
- Гострого холециститу
- Гострого панкреатиту.
- Захворювання, ускладнені механічною жовтяницею (синдром механічної жовтяниці).
- Гострої та хронічної кровотечі в порожнину шлунково-кишкового тракту.
- Синдром гострої непрохідності кишечника.
- Перитонеальний синдром.
- Методи виконання операцій та знати покази до оперативного втручання.
- Знати оперативні доступи при хірургічних захворюваннях.
- Основні етапи типових оперативних втручань
- Покази до дренивання
- Оволодіти протоколами лікувальної програми.
- Основні симптоми та синдроми
- Етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених хірургічних захворювань згідно списку 1 ОКХ;
- Різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних захворювань органів грудної порожнини, серцево-судинної та ендокринної систем;
- Діагностично-лікувальний алгоритм надання медичної допомоги при невідкладних станах у клініці хірургічних хвороб;
- Покази та протипокази до оперативних втручань в плановій та ургентній грудній, серцево-судинній, ендокринній хірургії, ведення післяопераційного періоду;
- Знати покази та протипокази до трансплантації легень та серця;

Має вміти:

- Визначати основні клінічні симптоми
- Інтерпретувати інформацію симптому
- Сформулювати і обґрунтувати клінічний діагноз.
- Провести диференційну діагностику
- Обґрунтувати покази та проти покази оперативного лікування.
- Обґрунтувати покази до консервативного лікування
- Обґрунтувати перелік лабораторних та апаратних обслідувань
- Обґрунтувати консультації спеціалістів
- Оцінити дані клінічного, лабораторного, рентгенологічного, ультразвукового, ендоскопічного обстежень хворого
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених хірургічних захворювань
- Демонструвати вміння ведення медичної документації у клініці хірургічних хвороб
- Діагностувати ускладнені та атипіві форми найбільш поширених хірургічних захворювань
- Планувати схему обстеження конкретного хворого в залежності від особливостей клінічного перебігу захворювання
- Надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці хірургічних хвороб та виконувати невідкладні хірургічні маніпуляції та операції
- Проводити диференційну діагностику найбільш поширених хірургічних захворювань в екстреній та плановій хірургії
- Визначати план консервативного та оперативного лікування хірургічних захворювань в залежності від патогенетичних факторів та важкості стану хворого
- Діагностувати невідкладні стани в клініці дитячої хірургії і надати екстрену медичну допомогу дитині
- Визначати тактику ведення дитини, хворої на основні хірургічні захворювання
- Виявляти різні клінічні прояви ускладнення та встановлювати попередній діагноз хірургічних захворювань та травму дітей
- Діагностувати і визначати лікувальну тактику при вадах розвитку

- Ставити попередній діагноз хірургічних вад розвитку
- Діагностувати і визначати тактику надання екстреної медичної допомоги при хірургічних вадах розвитку
- Визначати найбільш поширені клінічні симптоми і синдроми в клініці грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах в клініці грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у хірургії
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених захворювань грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених захворюваннях грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених захворювань грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворювань грудної, серцево-судинної, ендокринної хірургії
- Визначати покази та протипокази до оперативних втручань в плановій та ургентній грудній, серцево-судинній, ендокринній хірургії
- Визначати тактику ведення післяопераційного періоду, призначати необхідне лікування
- Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції

Розроблена програма відповідає **освітньо-професійній програмі (ОПП)** та орієнтована на формування **компетентностей**:

загальні (ЗК) – ЗК1-ЗК10 ОПП:

- Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- Знання та розуміння предметної області та розуміння професії;
- Здатність до здійснення саморегуляції, ведення здорового способу життя, здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- Здатність до вибору стратегії спілкування; здатність працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- Здатність спілкуватися рідною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись другою мовою
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
- Здатність діяти соціально відповідально та громадської свідомості
- Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахові (ФК)1 – ФК19 ОПП:

- Здатність до обробки державної, соціальної, економічної та медичної інформації.

Відповідно до освітньо-професійної програми очікувані **програмні результати навчання (ПРН)** включають вміння **ПРН4, ПРН12 ОПП**:

- Знати види та способи адаптації, принципи дії в новій ситуації. Вміти застосувати засоби саморегуляції, вміти пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності. Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення результату. Нести відповідальність за своєчасне використання методів саморегуляції.

- Оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу,

застосовуючи стандартну процедуру, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).

3. Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин, з них				
	Всього	Аудиторних		СРС	
		Лекцій	Практичних занять	СРС	СРС (інди відуальна)
	660	30	330	300	-
Кредитів ECTS	22	1	11	10	
Змістовий блок 1 (4 курс 7 семестр)	70	6	36	28	-
Змістовий блок 2 (4 курс 8 семестр) Екзамен	65	4	34	27	
Змістовий блок 3 (5курс 9 семестр)	122	12	60	50	-
Змістовий блок 4 (5курс 10 семестр) Екзамен	103	8	50	45	-
Змістовий блок 5 (6курс 11 семестр)	180	-	90	90	-
Змістовий блок 6 (6курс 12 семестр) Залік	120	-	60	60	-

Організація навчального процесу здійснюється за європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС).

Програма навчальної дисципліни складається з 6 блоків:

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок №1, Розділ 1. Загальні питання хірургії, Розділ 2. Ургентна абдомінальна хірургія.						
4 курс 7 семестр						
Тема 1. Загальні питання хірургії. Обстеження хворих хірургічного профілю	5	2	2			1
Тема 2. Загальні принципи догляду за хірургічними хворими.	3		2			1
Тема 3. Симптоми та синдроми у хірургії	3		2			1
Тема 4. Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем	4		2			2
Тема 5. Гострий апендицит. Ускладнення гострого апендициту	8	2	4			2
Тема 6. Гострий холецистит. Ускладнення гострого холецистититу	4		2			2
Тема 7. Гострий панкреатит. Хронічні захворювання підшлункової залози	4		2			2
Тема 8. Перитоніт	6	2	2			2
Тема 9. Хвороби тонкої та товстої кишки	4		2			2

Тема 10. Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунка та 12-палої кишки.	6		4			2
Тема 11. Перфоративна виразка	4		2			2
Тема 12. Хвороби печінки та селезінки	4		2			2
Тема 13. Захворювання позапечінкових жовчних протоків.	3		2			1
Тема 14. Зовнішні та внутрішні грижі живота. Ускладнення гриж	4		2			2
Тема 15. Зовнішні та внутрішні грижі живота. Ускладнення гриж	4		2			2
Підсумкова контрольна робота № 1	4		2			2
Разом:	70	6	36			28

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок №2 Розділ1. Хірургічна гастроентерологія Розділ 2. Хірургічні захворювання артеріальних та венозних судин						
4 курс 8 семестр						
Тема 16. Хронічні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Особливості клінічних проявів, діагностики та лікування хронічної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки. Показання та способи оперативних втручань.	6	2	2			2
Тема 17. Гострий холецистит та його ускладнення. Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Визначення, етіологія та патогенез гострого холециститу. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика.	4		2			2
Тема 18. Гостра кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика механічної кишкової непрохідності. Принципами підготовки хворих до операції, методи оперативних втручань і веденням післяопераційного періоду..	4		2			2
Тема 19. Спайкова хвороба очеревини: причини патогенез, класифікація. Клініка різних форм СХО, діагностика, консервативне та хірургічне лікування, показання, особливості та види оперативних втручань.	4		2			2

Тема 20. Хронічна ішемія нижніх кінцівок: Облітеруючий атеросклероз, облітеруючий ендартеріїт, хвороба Рейно, хвороба Такааясу. Причини, патогенез, класифікація хронічної ішемії за рівнем оклюзії аорти та артерій кінцівок. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	6	2	2			2
Тема 21. Синдром діабетичної ступні: причини, патогенез, класифікація. Клінічні прояви, варіанти клінічного перебігу, ускладнення. Діагностика, диференційна діагностика. Консервативне та хірургічне лікування діабетичної ангіопатії,	4		2			2
Тема 22. Синдром гострої ішемії кінцівок. Причини: артеріальні тромбози та емболії, травма кінцівок, компартмент-синдром. Класифікація синдрому гострої ішемії кінцівок. Клініка, варіанти клінічного перебігу, ускладнення. Діагностика, перша допомога, лікувальна тактика	6	2	2			2
Тема 23. Синдром хронічної венозної недостатності. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок, первинний та вторинний варикоз. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, ускладнення. Методи хірургічного лікування.	4		2			2
Тема 24. Тромбоз і тромбофлебіт поверхневих і глибоких магістральних вен кінцівок. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, ускладнення. Консервативне та хірургічне лікування.	4		2			2
Тема 25. Постромбофлебітичний синдром. Етіопатогенез, класифікація. Клініка. Діагностика, диференційна діагностика. Консервативне та методи хірургічного лікування. Трофічна виразка як ускладнення варикозної хвороби: причини, патогенез, клініка, методи лікування. Лімфедема кінцівок. Причини, патогенез, класифікація, клініка	4		2			2
Тема 26. Курація хворих та написання історії хвороби	6		4			2
Тема 27. Оволодіння практичними навичками: (катетеризація сечового міхура, у\в, у\м, п\ш ін'єкції. Проведення ПХО та ін.)	6		4			2
Підсумкова контрольна робота	2		2			
Разом:	65	4	34			27
Всього (блок 1 та 2)	135	10	70			55

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок № 1 Хірургія						
5 курс 9 семестр						
Тема 1. Хірургічна патологія дихальної системи. Показання та протипоказання до пересадки легень. Умови зберігання донорської легені та її транспортування	13	2	6			5
Тема 2. Травма грудної клітки. Травматичні ушкодження периферичної нервової системи. Класифікація травматичних ушкоджень периферичних нервів. Клініка. Діагностика. Невідкладна допомога хворим з травматичним ушкодженням периферичних нервів.	11		6			5
Тема 3. Захворювання стравоходу. Діафрагмальна грижа. Захворювання середостіння, діафрагми. Релаксація діафрагми.	13	2	6			5
Тема 4. Ішемічна хвороба серця, порушення серцевого ритму. Екстрена хірургічна допомога при інфаркті міокарда. Хірургічна патологія серця. Трансплантація серця.	13	2	6			5
Тема 5. Еутиреоїдний та дифузний токсичний зоб. Закрита черепно-мозкова травма (ЧМТ). Класифікація. Клініка, діагностика та лікування струсу, забою і стиснення головного мозку. Надання першої допомоги хворим з ЧМТ на місці пригоди та на догоспітальному етапі.	13	2	6			5
Тема 6. Облітеруючі захворювання артерій. Відкрита черепно-мозкова травма (ЧМТ). Класифікація, клініка, діагностика. Комбінована та поєднана ЧМТ, особливості клініки та діагностики. Принципи надання невідкладної допомоги хворим з відкритою, комбінованою та поєднаною ЧМТ на різних етапах евакуації.	13	2	6			5

Тема 7. Артеріальний тромбоз та емболія. Тромбоз магістральних вен. Посттромботичний синдром. Класифікація гострої ішемії кінцівок. Клінічні стадії перебігу. Діагностика.	13	2	6			5
Тема 8. Травми судин. Хребетно-спинномозкова травма (ХСМТ). Етіопатогенез травматичних уражень хребта та спинного мозку. Класифікація. Клініка різних видів ушкоджень спинного мозку і хребта в залежності від рівня ушкодження.	11		6			5
Тема 9. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Лімфедема. Невідкладна допомога хворим із травматичними ураженнями хребта та спинного мозку, основні методи та принципи транспортної іммобілізації хворих в залежності від рівня ушкодження.	11		6			5
Тема 10. Тромбоемболія легеневої артерії Показання до хірургічного лікування при хребетно-спинномозковій травмі. Сучасні методи лікування ушкоджень спинного мозку і хребта. Профілактика і лікування ускладнень в гострому і віддаленому періодах. Реабілітаційне лікування хворих.	11		6			5
Всього за блок № 1	122	12	60			50

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок № 2 Дитяча хірургія						
5 курс 10 семестр						
Тема 12. Вади розвитку, що супроводжуються кишковою непрохідністю у дітей.			5			5
Тема 13. Вади розвитку сечостатевої системи у дітей			5			5
Тема 14. Вади розвитку опорно-рухового апарату та доброякісні новоутворення кісток та суглобів у дітей.		2	5			5
Тема 15. Злоякісні новоутворення кісток та суглобів. Злоякісні новоутворення м'яких тканин.		2	6			5

Тема 16. Політравма у дітей. Кровотечі ШКТ у дітей.			6			5
Тема 17. Травматичний шок. Больовий шок.		2	6			5
Тема 18. Синдром внутришньогрудної напруги.			6			5
Тема 19. Септичний шок.			6			5
Всього за блок № 2	103	8	50			
Разом:	225	20	110			

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок №1. Загальні питання хірургії, Розділ 1. Загальна частина, Розділ 2. Захворювання органів грудної клітки, Розділ 3. Захворювання органів черевної порожнини						
6 курс 11 семестр						
Тема 1. Історія хірургії України. Організація хірургічної допомоги в Україні. Етика та деонтологія в хірургії. Сепсис у хірургічних хворих. Синдром системної запальної відповіді. Патогенез, значення при різних захворюваннях і травмах, принципи діагностики та лікування			6			6
Тема 2. Сучасна хірургічна травма при катастрофах, надзвичайних ситуаціях та бойових діях, принципи евакуаційних заходів. Етапи медичної евакуації. Класифікація травм, патоморфологія ранового процесу, клінічна картина, лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка рани.			6			6
Тема 3. Критичні стани у хірургічних хворих: синдром поліорганної недостатності, гострий респіраторний дистрес синдром, синдром гострої серцево-судинної недостатності, гостра ниркова недостатність, гостра печінкова недостатність. СНІД в хірургічній клініці			6			6

Тема 4. Особливості перебігу хірургічних захворювань у вагітних та осіб похилого віку. Діагностика та диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини			6			6
Тема 5. Пошкодження органів грудної порожнини. Клініка і діагностика пневмотораксу, гемотораксу і хілотораксу, лікувальна тактика. Діагностична програма при пошкодженні серця. Тріада симптомів поранення серця			6			6
Тема 6. Хірургічна патологія легень та плеври. Принципи діагностики та тактика та вибір методів лікування. Етіологія та патогенез: абсцес легень, абсцедуюча пневмонія. Гнійні захворювання шкіри та м'яких тканин. Мастит. Класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи консервативного та хірургічного лікування			6			6
Тема 7. Травми живота. Симптоматика пошкодження органів черевної порожнини та заочеревинного простору, методи діагностики, лікувальна тактика. Кровотечі з травного тракту. Причини виникнення, діагностика та диференційна діагностика, лікувальна тактика.			6			6
Тема 8. Синдром гострого живота. Діагностика, диференційна діагностика і лікувальна тактика. Диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини.			6			6
Тема 9. Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси органів черевної порожнини та очеревини. Етіологія, патогенез, клініка, Класифікація			6			6
Тема 10. Механічна жовтяниця. Причини виникнення, диференційно-діагностична тактика. Функціональні, інструментальні методи дослідження при захворюваннях печінки, позапечінкових жовчних протоків, підшлункової залози			6			6
Тема 11. Вогнищеві ураження печінки: Прості кісти , Ехінококоз (ехінококові кісти) печінки, Абсцес печінки (запальні кісти печінки), Травматичні кісти печінки (гематома, білома, серома). Гемангіома печінки			6			6

Тема 12. Жовчнокам'яна хвороба. Клініка, діагностика та лікувальна тактика. Холецистектомія: види операційних доступів, техніка виконання операцій. Сучасна операційна техніка. Постхолецистектомічний синдром.			6			6
Тема 13. Диференційна діагностика та лікування захворювань прямої кишки і параректального простору. Гострий і хронічний геморої (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, особливості клінічних проявів різних стадій розвитку геморою, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій).			6			6
Тема 14. Проблеми артеріальних та венозних тромбозів і емболій. Синдром ішемії кінцівок. Причини виникнення, класифікація, клініка, диференційна діагностика, консервативна терапія та методи хірургічного лікування			6			6
Тема 15. Диференційна діагностика та лікування захворювань щитоподібної та прищитоподібних залоз. Диференційна діагностика та лікування пухлин надниркових залоз. Діагностична програма. Клініко-діагностична та лікувально-хірургічна програма. Реабілітація хворих.			4			6
Підсумкова контрольна робота			2			
Блок №1:	180		90			90

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	Л	П	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7
Блок 2. Дитяча хірургія, Розділ 1. Загальна частина, Розділ 2. Захворювання органів грудної клітки, Розділ 3. Захворювання органів черевної порожнини						
6 курс 12 семестр						
Тема 16. Дитяча хірургія як спеціальність. Організація і сучасний стан хірургічної допомоги дітям. Хірургічне відділення поліклініки. Структура відділення. Оснащення його приміщень. Штати. Санітарно-профілактична робота. Особливості організації амбулаторно-поліклінічної хірургії. Дитяча хірургічна служба області, країни.			6			6

Тема 17. Дитячий травматизм. Його структура. Особливості дитячого травматизму. Профілактика побутового, вуличного, шкільного, спортивного травматизму. Переливання крові та кровозамінників. Інфузійна терапія. Покази та протипокази.			6			6
Тема 18. Невідкладні стани в дитячій хірургії. Клінічна класифікація дихальної недостатності. Принципи невідкладної допомоги при дихальній недостатності. Основні клінічні прояви серцево-судинної недостатності. Диференціація серцево-судинної недостатності в залежності від її виду та причини виникнення.			6			6
Тема 19. Бронхоекстатична хвороба. Класифікація бронхоектазів у дітей. Основні клінічні симптоми бронхоектазів у дітей. Методи діагностики бронхоектазів у дітей. Консервативне та оперативне лікування бронхоектазів у дітей. Передопераційна підготовка та післяопераційне ведення хворих.			6			6
Тема 20. Пневмоторакс. Піопневмоторакс. Діагностика. Принципи лікування. Етіологія та мікробіологія пневмотораксу та піопневмотораксу в дітей. Класифікація пневмотораксу та піопневмотораксу. Основні клінічні симптоми пневмотораксу та піопневмотораксу. Методи діагностики пневмотораксу та піопневмотораксу. Лікування пневмотораксу та піопневмотораксу в дітей.			6			6
Тема 21. Хірургічні захворювання органів черевної порожнини, прямої кишки. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація. Хірургічні захворювання сечостатевої системи			6			6
Тема 22. Інвагінація кишківника. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи			6			6

обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація. Обтураційна кишкова непрохідність						
Тема 23. Странгуляційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, об'єктивне обстеження, додаткові методи обстеження, діагностика, лікування, ускладнення, наслідки, віддалені результати, диспансеризація. Динамічна кишкова непрохідність.			6			6
Тема 24. Перитоніт новонароджених. Патогенез, клініка, диференційна діагностика. Виразково-некротичний ентероколіт. Форми: Блискавичний НЕК, спонтанна перфорація кишечника (СПК)			4			6
Тема 25. Аноректальні вади у дітей. Анатомічна класифікація на основі лікувальної тактики і прогнозу. Аноректальні вади у хлопчиків та дівчаток			4			6
Підсумкова контрольна робота 2			2			
Залік:			2			
Блок №2:	120		60			60
Разом:	300		150			150

3.1. План лекцій

№	Тема заняття / план
	Блок №1
1	Тема 1. Загальні питання хірургії. 1. Обстеження хворих хірургічного профілю 2. Принцип анатомічної доступності. Принцип фізіологічного дозволу. Принцип технічної можливості. Принцип юридичного дозволу. Принцип морального або етичного дозволу. 3. Діагностика хірургічних захворювань як складний пізнавальний процес.
2	Тема 2. Гострий апендицит. Ускладнення гострого апендициту 1. Етіопатогенез, класифікація. 2. Клініка. Діагностика, диференційна діагностика. 3. Хірургічне лікування.
3	Тема 3. Хвороби печінки та селезінки 1. Етіопатогенез, класифікація. 2. Клініка. Діагностика, диференційна діагностика. 3. Хірургічне лікування.

4.	<p>Тема 4. Хронічні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості клінічних проявів. 2. Діагностика та лікування хронічної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки. 3. Показання та способи оперативних втручань.
	<p>Тема 5. Хронічна ішемія нижніх кінцівок</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Облітеруючий атеросклероз 2. Облітеруючий ендартеріт, хвороба Рейно, хвороба Такаюсу. 3. Причини, патогенез, класифікація хронічної ішемії за рівнем оклюзії аорти та артерій кінцівок. 4. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
	Блок №2
5	<p>Тема 1. Хірургічна патологія дихальної системи. Показання та протипоказання до пересадки легень. Умови зберігання донорської легені та її транспортування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вроджена гіпоплазія легень. 2. Вроджені кісти легень. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. 3. Бронхоектатична хвороба. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. 4. Умови зберігання донорської легені та її транспортування.
6	<p>Тема 2. Захворювання стравоходу. Діафрагмальна грижа. Захворювання середостіння, діафрагми. Релаксація діафрагми. Захворювання та травми стравоходу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Доброякісні пухлини та кісти. 2. Опіки. Травми. Ахалазія кардії, 3. Грижі стравохідного отвору діафрагми, Гастроезофагеальний рефлюкс, Дивертикули. 4. Інші захворювання: Сторонні тіла, Стравохід BARRETT. Захворювання межистіння. Класифікація. Діагностика. Диференціальна діагностика. Методи хірургічного лікування.
7.	<p>Тема 3. Еутиреоїдний та дифузний токсичний зоб. Еутиреоїдний і токсичний зоб.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація. Спеціальні методи дослідження. 2. Діагностика. Диференціальна діагностика. 3. Передопераційна підготовка. Хірургічне лікування. 4. Закрита черепно-мозкова травма (ЧМТ). Класифікація. 5. Клініка, діагностика та лікування струсу, забою і стиснення головного мозку. <p>Надання першої допомоги хворим з ЧМТ на місці пригоди та на догоспітальному етапі. Сучасні методи діагностики, оцінка їх інформативності.</p>
8.	<p>Тема 4. Облітеруючі захворювання артерій.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз і ендартеріт. Класифікація хронічної ішемії і рівнів оклюзії аорти та артерій нижніх кінцівок. 2. Клінічні варіанти перебігу. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. 3. Методи консервативного лікування. Профілактика. Реабілітація. 4. Відкрита черепно-мозкова травма (ЧМТ). Класифікація, клініка, діагностика. 5. Комбінована та поєднана ЧМТ, особливості клініки та діагностики. Принципи надання невідкладної допомоги хворим з відкритою, комбінованою та поєднаною ЧМТ на різних етапах евакуації. Використання сучасних методів дослідження при діагностиці ВЧМТ.
9.	<p>Тема 5. Ішемічна хвороба серця.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ускладнення: інфаркт міокарда, аневризма серця, порушення провідності. 2. Покази до хірургічного лікування. 3. Екстрена хірургічна допомога при інфаркті міокарда. Методи оперативних втручань. 4. Набуті вади серця. Класифікація. Діагностика. 5. Покази до хірургічного лікування. Методи оперативних втручань
10.	<p>Тема 6. Артеріальний тромбоз та емболія. Артеріальний тромбоз та емболія.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тромбоз магістральних вен. Посттромботичний синдром. Класифікація гострої ішемії кінцівок. 2. Клінічні стадії перебігу. Діагностика. Диференціальна діагностика. 3. Методи хірургічного лікування. 4. Тромбози магістральних вен. Класифікація. Клініка. Діагностика.

	<p>Диференціальна діагностика.</p> <p>5. Методи консервативного і хірургічного лікування. Післятромбофлебітичний синдром.</p>
	Блок №3
11.	<p>Тема 1. Вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю у дітей.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вроджена гіпоплазія легень. Вроджені кісти легень. 2. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування. 3. Бронхоектатична хвороба. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, лікування.
12.	<p>Тема 2. Вади розвитку опорно-рухового апарату та доброякісні новоутворення кісток та суглобів у дітей.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дисплазія кульшових суглобів. 2. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 3. Вроджена кривошия. Вроджена клишоногість. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 4. Полідактилія, синдактилія, арахнодактилія
13.	<p>Тема 3. Злоякісні новоутворення</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нейробластома. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 2. Нейробластома. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 3. Пігментні пухлини. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
14.	<p>Тема 4. Травматичний шок. Больовий шок.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 2. Надання першої медичної допомоги на догоспітальному етапі. 3. Больовий шок. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика, діагностика, диференційна діагностика, лікування. 4. Надання першої медичної допомоги на догоспітальному етапі.

3.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	Тема заняття / план
(4 курс 7 семестр)	
1.	Тема 1. Загальні питання хірургії. Обстеження хворих хірургічного профілю
2.	Тема 2. Загальні принципи догляду за хірургічними хворими.
3.	Тема 3. Симптоми та синдроми у хірургії.
4.	Тема 4. Хірургічна патологія венозної та лімфатичної систем
5.	Тема 5. Гострий апендицит. Ускладнення гострого апендициту
6.	Тема 6. Гострий холецистит. Ускладнення гострого холециститу
7.	Тема 7. Гострий панкреатит. Хронічні захворювання підшлункової залози
8.	Тема 8. Перитоніт
9.	Тема 9. Хвороби тонкої та товстої кишки.
10.	Тема 10. Гострі ускладнення виразкової хвороби шлунка та 12-палої кишки
11.	Тема 11. Перфоративна виразка
12.	Тема 12. Хвороби печінки та селезінки
13.	Тема 13. Захворювання позапечінкових жовчних протоків
14.	Тема 14. Зовнішні та внутрішні грижі живота. Ускладнення гриж
15.	Тема 15. Зовнішні та внутрішні грижі живота. Ускладнення гриж
(4 курс 8 семестр)	
1.	Тема 16. Хронічні захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Особливості клінічних проявів, діагностики та лікування хронічної виразки шлунку та дванадцятипалої кишки. Показання та способи оперативних втручань.
2.	Тема 17. Гострий холецистит та його ускладнення. Анатомо-фізіологічні особливості жовчних шляхів. Визначення, етіологія та патогенез гострого холециститу. Класифікація. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
3.	Тема 18. Гостра кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференційна діагностика механічної кишкової непрохідності. Принципами підготовки хворих до операції, методи оперативних втручань і веденням післяопераційного періоду.
4.	Тема 19. Спайкова хвороба очеревини: причини патогенез, класифікація. Клініка різних форм СХО, діагностика, консервативне та хірургічне лікування, показання, особливості та види оперативних втручань.
5.	Тема 20. Хронічна ішемія нижніх кінцівок: Облітеруючий атеросклероз, облітеруючий ендартеріт, хвороба Рейно, хвороба Такаюсу. Причини, патогенез, класифікація хронічної ішемії за рівнем оклюзії аорти та артерій кінцівок. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
6.	Тема 21. Синдром діабетичної ступні: причини, патогенез, класифікація. Клінічні прояви, варіанти клінічного перебігу, ускладнення. Діагностика, диференційна діагностика. Консервативне та хірургічне лікування діабетичної ангіопатії,
7.	Тема 22. Синдром гострої ішемії кінцівок. Причини: артеріальні тромбози та емболії, травма кінцівок, компартмент-синдром. Класифікація синдрому гострої ішемії кінцівок. Клініка, варіанти клінічного перебігу, ускладнення. Діагностика, перша допомога, лікувальна тактика

8.	Тема 23. Синдром хронічної венозної недостатності. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок, первинний та вторинний варикоз. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, ускладнення. Методи хірургічного лікування.
9.	Тема 24. Тромбоз і тромбофлебіт поверхневих і глибоких магістральних вен кінцівок. Причини, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, ускладнення. Консервативне та хірургічне лікування.
10.	Тема 25. Постромбофлебітичний синдром. Етіопатогенез, класифікація. Клініка. Діагностика, диференційна діагностика. Консервативне та методи хірургічного лікування. Трофічна виразка як ускладнення варикозної хвороби: причини, патогенез, клініка, методи лікування. Лімфедема кінцівок. Причини, патогенез, класифікація, клініка
11.	Тема 26. Курація хворих та написання історії хвороби
12.	Тема 27. Оволодіння практичними навичками: (катетеризація сечового міхура, у/в, у/м, п/ш ін'єкції. Проведення ПХО та ін.)
13.	Тема 28. Протоколи лікувальних програм
5 курс (9 семестр)	
1.	Тема 1. Хірургічна патологія дихальної системи.
2.	Тема 2. Травма грудної клітки. Травматичні ушкодження периферичної нервової системи
3.	Тема 3. Захворювання стравоходу. Діафрагмальна грижа. Захворювання середостіння, діафрагми.
4.	Тема 4. Ішемічна хвороба серця, порушення серцевого ритму.
5.	Тема 5. Еутиреоїдний та дифузний токсичний зоб. Закрита черепно-мозкова травма (ЧМТ).
6.	Тема 6. Облітеруючі захворювання артерій. Відкрита черепно-мозкова травма (ЧМТ).
7.	Тема 7. Артеріальний тромбоз та емболія. Тромбоз магістральних вен.
8.	Тема 8. Травми судин. Хребетно-спинномозкова травма (ХСМТ).
9.	Тема 9. Варикозне розширення вен нижніх кінцівок. Лімфедема. Невідкладна допомога хворим із травматичними ураженнями хребта та спинного мозку
10.	Тема 10. Тромбоемболія легеневої артерії Показання до хірургічного лікування при хребетно-спинномозковій травмі.
5 курс (10 семестр)	
1.	Тема 11. Вади розвитку, що супроводжуються дихальною недостатністю у дітей.
2.	Тема 12. Вади розвитку, що супроводжуються кишковою непрохідністю у дітей.
3.	Тема 13. Вади розвитку сечостатевої системи у дітей
4.	Тема 14. Вади розвитку опорно-рухового апарату та доброякісні новоутворення кісток та суглобів у дітей.
5.	Тема 15. Злоякісні новоутворення кісток та суглобів. Злоякісні новоутворення м'яких тканин.
6.	Тема 16. Політравма у дітей. Кровотечі ШКТ у дітей
7.	Тема 17. Травматичний шок. Больовий шок.
8.	Тема 18. Синдром внутрішньогрудної напруги.
9.	Тема 19. Септичний шок.
6 курс (11 семестр)	
1.	Тема 1. Історія хірургії України. Організація хірургічної допомоги в Україні

2.	Тема 2. Сучасна хірургічна травма при катастрофах, надзвичайних ситуаціях та бойових діях, принципи евакуаційних заходів
3.	Тема 3. Критичні стани у хірургічних хворих: синдром поліорганної недостатності, гострий респіраторний дистрес синдром, синдром гострої серцево-судинної недостатності
4.	Тема 4. Особливості перебігу хірургічних захворювань у вагітних та осіб похилого віку
5.	Тема 5. Пошкодження органів грудної порожнини. Клініка і діагностика пневмотораксу, гемотораксу і хілотораксу, лікувальна тактика
6.	Тема 6. Хірургічна патологія легень та плеври. Клініка і діагностика
7.	Тема 7. Травми живота. Симптоматика пошкодження органів черевної порожнини
8.	Тема 8. Синдром гострого живота. Діагностика, диференційна діагностика і лікувальна тактика.
9.	Тема 9. Локальні та розповсюджені гнійно-запальні процеси органів черевної порожнини та очеревини.
10	Тема 10. Механічна жовтяниця. Причини виникнення, диференційно-діагностична тактика
11.	Тема 11. Вогнищеві ураження печінки: Прості кісти , Ехінококоз
12	Тема 12. Жовчнокам'яна хвороба. Клініка, діагностика та лікувальна тактика
13.	Тема 13. Диференційна діагностика та лікування захворювань прямої кишки і параректального простору.
14.	Тема 14. Проблеми артеріальних та венозних тромбозів і емболій. Синдром ішемії кінцівок.
15.	Тема 15. Диференційна діагностика та лікування захворювань щитоподібної та прищитоподібних залоз
6 курс (12 семестр)	
1.	Тема 16. Дитяча хірургія як спеціальність. Організація і сучасний стан хірургічної допомоги дітям. Хірургічне відділення поліклініки. Структура відділення
2.	Тема 17. Дитячий травматизм. Його структура. Особливості дитячого травматизму
3.	Тема 18. Невідкладні стани в дитячій хірургії. Клінічна класифікація дихальної недостатності
4.	Тема 19. Бронхоектатична хвороба. Класифікація бронхоектазів у дітей
5.	Тема 20. Пневмоторакс. Піопневмоторакс. Діагностика. Принципи лікування
6.	Тема 21. Хірургічні захворювання органів черевної порожнини, прямої кишки.
7.	Тема 22. Інвагінація кишківника. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика
8.	Тема 23. Странгуляційна кишкова непрохідність. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічна симптоматика
9.	Тема 24. Перитоніт новонароджених. Патогенез, клініка, диференційна діагностика. Виразково-некротичний ентероколіт.
10.	Тема 25. Аноректальні вади у дітей. Анатомічна класифікація на основі лікувальної тактики і прогнозу.

Теми для СРС Курс 4. (семестр 7-8)	
1.	Підготовка до практичних занять (теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок)
2.	Проходження он-лайн курсів та он-лайн тестування
3.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять Блок 1 (список додається в оригінальному РП)
4.	Індивідуальна робота
5.	Підготовка до підсумкової контрольної роботи
6.	Підготовка до практичних занять (теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок)
7.	Проходження он-лайн курсів та он-лайн тестування
8.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять Блок 2 (список додається в оригінальному РП)
9.	Індивідуальна робота
10.	Підготовка до підсумкової контрольної роботи
Теми для СРС Курс 5. (семестр 9-10)	
1.	Підготовка до практичних занять (теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок)
2.	Проходження он-лайн курсів та он-лайн тестування
3.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять Блок 1 (список додається в оригінальному РП)
4.	Індивідуальна робота
5.	Підготовка до підсумкової контрольної роботи № 1
6.	Підготовка до практичних занять (теоретична підготовка, опрацювання практичних навичок)
7.	Проходження он-лайн курсів та он-лайн тестування
8.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять Блок 2 (список додається в оригінальному РП)
9.	Індивідуальна робота
10.	Підготовка до підсумкової контрольної роботи № 2
Теми для СРС Курс 6. (семестр 11-12)	
1.	Підготовка до практичних занять. Теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.
2.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять :
	1. Диференційна діагностика при шлунково-кишковій кровотечі;
	2. Функціональні, інструментальні методи дослідження при захворюваннях шлунка, тонкої та товстої кишки;
	3. Сучасні методи діагностики та лікування захворювань серцево-судинної та дихальної систем;
	4. Трансплантологія. Загальні положення. Трансплантація нирки, серця, печінки, підшлункової залози;
	5. Хірургічні ускладнення у хворих з інфекційною патологією. Диференційна діагностика між гострими хірургічними та інфекційними захворюваннями;
	6. Диференційна діагностика та лікування захворювань середостіння;
	7. Синдром болю в грудях, дихальної та серцевої недостатності при діагностиці та диференційній діагностиці захворювань органів грудної порожнини;
	8. Антикоагулянтна та тромболітична терапія при гострому тромбозі. Профілактична антикоагулянтна терапія;

	9. Диференційна діагностика, профілактика та лікування гострої виразки травного каналу;
	10. Оцінка синдрому болю в кінцівках при проведенні діагностики та диференційної діагностики судинних захворювань, уражень нервової системи та патології опорно-рухового апарату.
3.	Індивідуальна самостійна робота студентів:
	1. Огляд наукової літератури за вибором;
	2. Робота в студентському науковому гуртку;
	3. Участь у конкурсах та олімпіадах з хірургії;
	4. Участь у написанні наукової статті чи доповіді;
	5. Курація хворих.

а. Забезпечення освітнього процесу

Лекції забезпечуються технічною підтримкою:

- комп'ютер
- проекційний екран
- мультимедійний проектор
- презентаційні програми (лекції)
- Практичні заняття:
- Манекен – симулятор «Максим – 3»
- Мішок – АМБУ
- Перев'язувальний матеріал, шини фіксуючі, джгути
- Симулятори внутрішніх ін'єкцій, катетеризації сівового міхура, вимірювачем артеріального тиску
- Симулятор обслідування молочної залози
- Прилад для навчання зав'язування хірургічних вузлів та зшивання м'яких тканин
- Ларингоскоп
- Набір воздуховодів
- Симулятор дихальних шляхів для введення воздуховодів

4. Підсумковий контроль

Перелік теоретичних питань, практичних навичок і професійних вмінь, якими повинен оволодіти студент. Теоретичні запитання:

1. Анатомо-функціональні відомості про сліпу кишку та апендикулярний відросток.
2. Методи обстеження хворих з гострим апендицитом.
3. Клініка гострого апендициту.
4. Етіологія та патогенез гострого апендициту.
5. Диференційний діагноз гострого апендициту.
6. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у дітей.
7. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у вагітних.
8. Особливості клінічного перебігу гострого апендициту у хворих старечого та похилого віку.
9. Ускладнення гострого апендициту.

10. Апендикулярний інфільтрат (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
11. Апендикулярний абсцес правої клубової ділянки (клініка, діагностика, лікувальна тактика).
12. Тазовий абсцес. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
13. Під діафрагмальний абсцес. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
14. Пілефлебїт. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
15. Розлитий апендикулярний перитонїт. Клініка, діагностика, лікувальна тактика.
16. Техніка типової апендектомії.
17. Лапароскопічна апендектомія.
18. Особливості оперативної техніки в залежності від форми гострого апендициту та розміщення червоподібного відростка.
19. Вид доступу та об'єм оперативного втручання при різних ускладненнях гострого апендициту.
20. Ускладнення при виконанні апендектомії.
21. Ускладнення апендектомії в ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
22. Ведення післяопераційного періоду в пацієнтів з апендицитом та його ускладненнями.
23. Анатомо-функціональні відомості про жовчний міхур та позапечінкові жовчні протоки.
24. Етіологія та патогенез гострого холециститу.
25. Класифікація гострого холециститу.
26. Методи обстеження хворих з гострим холециститом.
27. Типова клінічна картина гострого холециститу, її особливості серед осіб юного та старечого віку.
28. Диференційна діагностика гострого холециститу.
29. Діагностична програма при гострому холециститі.
30. Лікувальна програма гострого холециститу.
31. Ускладнення гострого холециститу.
32. Особливості клінічної картини гострого холециститу при наявності супровідної патології.
33. Клінічна картина ускладнень гострого холециститу та їх диференційна діагностика.
34. Показання до екстрених операцій при гострому холециститі.
35. Показання до термінових операцій (24-48 годин) при гострому холециститі.
36. Характер оперативних втручань при гострому холециститі.
37. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого холециститу.
38. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем КТ та ультразвуку).
39. Інтраопераційні ускладнення холецистектомії та їх лікування.

40. Післяопераційні ускладнення та їх профілактика та лікування.
41. Передопераційна підготовка хворих з гострим холециститом.
42. Післяопераційне ведення пацієнтів з гострим холециститом.
43. Анатомо-функціональні відомості про підшлункову залозу.
44. Етіологія та патогенез гострого панкреатиту.
45. Класифікація гострого панкреатиту.
46. Методи обстеження хворих на гострий панкреатит.
47. Типова клінічна картина гострого панкреатиту.
48. Диференційна діагностика гострого панкреатиту.
49. Діагностична програма при гострому панкреатиті.
50. Лікувальна тактика при гострому панкреатиті.
51. Ускладнення гострого панкреатиту.
52. Особливості клінічної картини гострого панкреатиту при наявній супровідній патології.
53. Клінічна картина ускладнень гострого панкреатиту та їх диференційна діагностика.
53. Показання до оперативних втручань при гострому панкреатиті.
55. Характер оперативних втручань при гострому панкреатиті.
56. Характер оперативних втручань при ускладненнях гострого панкреатиту.
57. Показання до мініінвазивних оперативних втручань (ендоскопічних, лапароскопічних, під контролем УЗД) при гострому панкреатиті.
58. Лікування пацієнтів з гострим панкреатитом у післяопераційному періоді.
59. Анатомо-функціональні відомості про шлунок та дванадцятипалу кишку.
60. Сучасне визначення та методи діагностики виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки.
61. Які існують фактори агресії у розвитку виразкової хвороби ?
62. Що відноситься до факторів захисту слизової оболонки шлунка ?
63. Які анатомічні зони має шлунок ?
64. За рахунок яких артерій кровопостачається шлунок?
65. Який вплив на шлунок має блукаючий нерв ?
66. Який вплив на шлунок має симпатична інервація ?
67. Які ускладнення виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
68. Які особливості больового синдрому при шлунковій локалізації виразки ?
69. Які особливості больового синдрому при дуоденальній локалізації виразки ?
70. Які об'єктивні клінічні ознаки виявляють при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки ?
71. У чому суть діагностичної програми при виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки ?

72. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
73. Методи обстеження хворих з перфоративною виразкою.
74. Класифікація перфоративної виразки.
75. Етіологія та патогенез перфоративної виразки.
76. Клініка типової перфоративної виразки.
77. Диференціальна діагностика перфоративної виразки.
78. Особливості клінічного перебігу атипової перфоративної виразки.
79. Особливості клінічного перебігу прикритої перфоративної виразки.
80. Особливості клінічного перебігу перфоративної виразки при перфорації в сальникову сумку.
81. Особливості перебігу перфоративної виразки при прориві її в заочеревний простір.
82. Вибір обсягу оперативного втручання при перфоративній виразці.
83. Техніка зашивання перфоративної виразки.
84. Техніка виконання пілородуоденопластики.
85. Вибір способу виконання ваготомії та пілородуоденопластики.
86. Показання до проведення та техніка виконання селективної ваготомії та антрумектомії.
87. Показання до проведення та техніка виконання селективної проксимальної ваготомії та пілородуоденопластики.
88. Показання до проведення та техніка виконання резекції шлунка при перфоративній виразці.
89. Лапароскопічні технології в хірургічному лікуванні перфоративної виразки.
90. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
91. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
92. Лікування ускладнень у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
93. Особливості ведення хворих з перфоративною виразкою у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
94. Ускладнення у пізньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу перфоративної виразки.
95. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні вихідного відділу шлунку ?
96. Які скарги спостерігаються у хворих при наявності перешкоди на рівні дистального відділу дванадцятипалої кишки ?

97. Дайте визначення пілородуоденального стенозу.
98. Які причини розвитку пілородуоденального стенозу?
99. Яка класифікація пілородуоденального стенозу ?
100. Які скарги спостерігаються при субкомпенсованому стенозі ?
101. Які скарги спостерігаються при компенсованому стенозі ?
102. Які скарги спостерігаються при декомпенсованому стенозі ?
103. Які об'єктивні клінічні ознаки субкомпенсованого і декомпенсованого пілородуоденального стенозу ?
104. Рентгенологічні ознаки ступеня пілородуоденального стенозу.
105. Які принципи лікування пілородуоденального стенозу ?
106. Які існують показання до хірургічного лікування виразкової хвороби шлунку та дванадцятипалої кишки ?
107. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у дванадцятипалій кишці ?
108. Яким методам операцій слід надавати увагу при локалізації виразки у шлунку ?
109. Визначення пептичної виразки анастомозу.
110. Які причини виникнення пептичної виразки анастомозу ?
111. Які скарги хворих при пептичній виразці анастомозу ?
112. Які об'єктивні клінічні ознаки можна виявити при пептичній виразці анастомозу ?
113. Яка суть діагностичної програми при пептичній виразці анастомозу ?
114. З якими захворюваннями слід діагностувати пептичну виразку анастомозу ?
115. Яке медикаментозне лікування застосовується при пептичній виразці анастомозу ?
116. Який обсяг хірургічного втручання при пептичній виразці анастомозу ?
117. Дайте визначення синдрому Маллорі-Вейса.
118. Які скарги у хворих із синдромом Маллорі-Вейса ?
119. Які об'єктивні прояви синдрому Маллорі-Вейса ?
120. Які методи дослідження використовуються для уточнення діагнозу синдрому Маллорі-Вейса ?
121. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику синдрому Маллорі-Вейса ?
122. Лікувальна тактика при синдромі Маллорі-Вейса.
123. Які показання до хірургічного лікування синдрому Маллорі-Вейса ?
124. Етіологія та патогенез шлунково-кишкових кровотеч.
125. Методи обстеження хворих з шлунково-кишковими кровотечами.
126. Класифікація виразкових кровотеч.
127. Клініка шлунково-кишкових кровотеч.

128. Диференційна діагностика виразкової кровотечі.
129. Особливості перебігу виразкової гастродуоденальної кровотечі в залежності від ступеня її активності.
130. Особливості клінічного перебігу активної кровотечі .
131. Особливості клінічного перебігу виразкової кровотечі, що припинилася.
132. Техніка зашивання виразки, яка кривавить.
133. Вибір способу зупинки кровотечі в залежності від ступеня її активності.
134. Показання до консервативного лікування виразкової кровотечі.
135. Терапія шлунково-кишкових кровотеч.
136. Методи ендоскопічного гемостазу та показання до їх застосування.
137. Методи оперативних втручань при виразковій кровотечі.
138. Вибір методу оперативного втручання в залежності від стану хворого, інтенсивності кровотечі, ступеня крововтрати, локалізації виразки.
139. Особливості техніки оперативних втручань при виразковій кровотечі.
140. Ускладнення у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
141. Лікування ускладнень у ранньому післяопераційному періоді при виконанні оперативних втручань з приводу виразкової кровотечі.
142. Особливості ведення хворих з виразковою кровотечею у ранньому та пізньому післяопераційному періоді.
143. Анатомо-фізіологічні відомості про тонку і товсту кишку.
144. Визначення поняття непрохідності кишок.
145. Етіологія непрохідності кишок.
146. Сучасні питання патогенезу непрохідності кишок.
147. Класифікація непрохідності кишок.
148. Причини динамічної непрохідності кишок.
149. Клініка динамічної непрохідності кишок.
150. Лікування динамічної (функціональної) непрохідності кишок.
151. Види механічної непрохідності кишок.
152. Клініка обтураційної непрохідності кишок.
153. Особливості клініки странгуляційної непрохідності кишок.
154. Особливості клініки завороту окремих органів травного тракту.
155. Особливості клініки інвагінації.
156. Види інвагінацій.
157. Особливості лікувальної тактики в залежності від часу початку захворювання.
158. Злукова хвороба.

159. Етіологія злукової хвороби.
160. Сучасні аспекти патогенезу злукової хвороби.
161. Типова клінічна картина злукової хвороби.
162. Диференційна діагностика непрохідності кишок.
163. Диференційна діагностика окремих видів непрохідності кишок.
164. Сучасні методи діагностики гострої непрохідності кишок.
165. Рентгенологічні ознаки гострої непрохідності кишок.
166. Ультрасонографічні ознаки гострої непрохідності кишок.
167. Сучасна лікувальна програма непрохідності кишок.
168. Передопераційна підготовка пацієнтів з гострою кишковою непрохідністю.
169. Вибір характеру оперативного втручання при різних видах та рівнях непрохідності кишок.
170. Післяопераційна лікувальна програма.
171. Профілактика та прогноз у хворих з гострою непрохідністю кишок.
172. Анатомо-функціональні відомості про парієтальну та вісцеральну очеревину.
173. Етіологія та патогенез гострого перитоніту.
174. Класифікація гострого перитоніту.
175. Методи обстеження хворих на гострий перитоніт.
176. Клінічна картина місцевого гострого перитоніту.
177. Клінічна картина поширеного перитоніту.
178. Диференційна діагностика гострого перитоніту.
179. Діагностична програма у хворого на гострий перитоніт.
180. Лікувальна тактика у хворого на гострий місцевий перитоніт.
181. Лікувальна тактика у хворого на гострий поширений перитоніт.
182. Ускладнення гострого перитоніту.
183. Особливості клінічної картини гострого перитоніту при наявній супутній патології.
184. Лікувальна тактика при гострому перитоніті.
185. Особливості передопераційної підготовки при гострому перитоніті.
186. Методи оперативних втручань при перитоніті в залежності від поширення запального процесу у черевній порожнині.
187. Показання до мініінвазивних методів лікування хворих на гострий перитоніт.
188. Етапи оперативного втручання при гострому поширеному перитоніті.
189. Післяопераційні ускладнення при гострому перитоніті їх діагностика профілактика та лікування.
190. Ведення пацієнтів у післяопераційному періоді.

191. Абдомінальний компартмент-синдром. Визначення, причини виникнення. Діагностика та лікувальна тактика.
192. Релапаротомія та лапаростомія в лікуванні поширеного перитоніту.
193. Визначення поняття грижі.
194. Причини виникнення грижі.
195. Загальна симптоматика гриж.
196. Значення форми і розмірів грижі для перебігу захворювання.
197. Класифікація зовнішніх гриж черевної стінки.
198. Ускладнення гриж. Визначення, діагностика і лікування.
199. Грижі білої лінії живота. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
200. Пупкові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
201. Косі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
202. Прямі пахові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
203. Післяопераційні грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
204. Стегнові грижі. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
205. Защемлені грижі. Типова клініка. Клінічні види защемлених гриж. Діагностика, диференційна діагностика.
206. Хірургічна тактика при защемленій грижі.
207. Особливості оперативного втручання при защемленій грижі.
208. Ознаки життєздатності та нежиттєздатності кишки.
209. Запалення грижі. Клініка. Диференційна діагностика. Хірургічна тактика.
210. Пошкодження (травма) грижі. Клініка. Хірургічна тактика.
211. Кишкова непрохідність в грижі. Хірургічна тактика.
212. Невправима грижа. Клініка, діагностика, диференційна діагностика. Лікування.
213. Сучасні принципи і методи оперативного лікування гриж.
214. Внутрішні грижі. Клініка. Класифікація. Діагностика.
215. Грижі стравохідного отвору діафрагми. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика.
216. Які причини розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми ?
217. Який механізм розвитку грижі стравохідного отвору діафрагми ?

218. Які існують види гриж стравохідного отвору діафрагми ?
219. Які скарги хворих спостерігаються при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
220. Які об'єктивні прояви грижі стравохідного отвору діафрагми ?
221. Які ускладнення можуть виникати при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
222. Діагностична програма при грижі стравохідного отвору діафрагми.
223. З якими захворюваннями слід проводити диференційну діагностику при грижі стравохідного отвору діафрагми ?
224. У чому полягає консервативне лікування грижі стравохідного отвору діафрагми ?
225. Які показання до хірургічного лікування грижі стравохідного отвору діафрагми ?
226. Суть оперативних втручань при грижі стравохідного отвору діафрагми.
227. Тимчасова непрацездатність і реабілітація хворих при грижі стравохідного отвору діафрагми.
228. Профілактика та прогноз у хворих з грижами стравохідного отвору діафрагми.
229. Неспецифічний виразковий коліт. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
230. Хвороба Крона. Клініка, класифікація, діагностика, диференційна діагностика, лікування.
231. Етіологія, патогенез, класифікація дивертикулярної хвороби товстої кишки.
232. Клініка, методи дослідження, диференційний діагноз дивертикулярної хвороби товстої кишки.
233. Ускладнення дивертикулярної хвороби товстої кишки. Консервативне та оперативне лікування.
234. Класифікація, діагностика і лікування поліпів та поліпозу товстої кишки.
235. Трансплантація кишок. Класифікація хвороб, що потребують пересадки кишок. Методика трансплантації кишок.
236. Механічна жовтяниця. Причини виникнення. Диференційна діагностика. Лікувальна тактика.
237. Кісти печінки. Класифікація. Діагностика, лікування.
238. Цироз і фіброз печінки. Синдром портальної гіпертензії. Класифікація. Ускладнення. Діагностика і лікування.
239. Пересадка печінки. Показання та протипоказання до трансплантації печінки. Методика вибору донора. Методи трансплантації печінки. Умови зберігання донорської печінки та її транспортування.
240. Етіологія, патогенез і класифікація хронічного панкреатиту.
241. Клінічний перебіг і методи діагностики хронічного панкреатиту.
242. Диференційна діагностика хронічного панкреатиту.

243. Консервативне і хірургічне лікування хронічного панкреатиту.
244. Ускладнення хронічного панкреатиту. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.
245. Кісти та нориці підшлункової залози. Класифікація. Клініка. Діагностика.
246. Ускладнення кіст підшлункової залози (нагноєння, перфорація, кровотечі, малігнізація). Принципи хірургічної тактики.
247. Показання до трансплантації підшлункової залози та їх обґрунтування. Методика трансплантації підшлункової залози.
248. Захворювання селезінки. Діагностика і лікувальна тактика.
249. Хірургічна тактика при ускладнених формах інфекційних та паразитарних захворювань тонкої кишки.
250. Гострий і хронічний геморої (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування консервативне та оперативне, види операцій).
251. Гострий і хронічний парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування).
252. Анальна тріщина. Етіологія, патогенез, класифікація. Діагностика і лікування.
253. Епітеліальний куприковий хід. Діагностика і лікування.
254. Захворювання м'яких тканин промежини (синдром опущення, піодермія, перианальний дерматит, конділоматоз). Діагностика і лікування.
255. Тератоми параректальної локалізації. Класифікація. Діагностика і лікування.

«0» варіант екзаменаційного білету

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Освітньо-кваліфікаційний рівень – магістр

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
спеціальність 222 Медицина

Навчальна дисципліна – «Хірургія»

1. Диференційна діагностика хронічного панкреатиту. (максимальна кількість балів – 20.)
2. Клініка, діагностика (характерні симптоми) гострого апендициту(максимальна кількість балів – 20.)
3. Гострий і хронічний парапроктит (етіологія, патогенез, класифікація, клініка, методи дослідження, диференційний діагноз, лікування). (максимальна кількість балів – 20.)
4. Анатомо-функціональні відомості про жовчний міхур та позапечінкові жовчні протоки. (максимальна кількість балів – 20.)

Завідувач кафедри

Зак М. Ю.

5. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Методи контролю

- Опитування (перевірка теоретичних знань та практичних навичок).
- Тестовий контроль.
- Написання огляду наукової літератури (рефератів).
- Підготовка презентацій.

Поточний контроль. Перевірка на практичних заняттях теоретичних знань і засвоєння практичних навичок, а так само результатів самостійної роботи студентів. Контролюються викладачами відповідно до конкретної мети навчальної програми. Оцінка рівня підготовки студентів здійснюється шляхом: опитування студентів, рішення й аналізу ситуаційних завдань і тестових завдань, контролю засвоєння практичних навичок.

Проміжний контроль. Перевірка можливості використання студентами для практичного застосування отриманих теоретичних знань і практичних навичок по всіх вивчених темах, а так само результатів самостійної роботи студентів. Здійснюється на останньому занятті за темою шляхом здачі практичних навичок, тестування.

Підсумковий контроль. До підсумкового контролю (диф.залік) допускаються студенти, які відвідали всі передбачені навчальною програмою лекції, аудиторні навчальні заняття, виконали в повному обсязі самостійну роботу й у процесі навчання набрали кількість балів не менше, ніж мінімальну – **70 балів у семестрі**.

Розподіл балів, які отримують студенти

Студент може максимально отримати **120 балів** за поточну навчальну діяльність. Відповідно, позитивна оцінка на кожному семінарському занятті може бути **від 5,4 до 9,2 балів**. Оцінка **нижче 5,4 балів** означає «незадовільно», заняття не зараховане і підлягає відпрацюванню в установленому порядку.

З метою оцінки результатів навчання проводиться підсумковий контроль у формі диф. заліку. На диф. заліку студент може максимально отримати **80 балів**. Диф. залік вважається складеним, якщо студент отримав не менш ніж **50 балів**.

Оцінка успішності студента

№	Блок №	Кількість пар/уч. годин	Максимальна сума балів за блок	Максимальна сума балів за заняття
1.	Блок № 1.	20/40	120	6.0
2.	Блок № 2.	22/44	120	5.4
3.	Блок № 3.	20/40	120	6.0
4.	Блок № 4.	20/40	120	6.0
5.	Блок № 5.	21/42	120	5.7
6.	Блок № 6.	20/40,5	120	6.0
7.	Екзамен (залік)		80	

Критерії оцінювання знань

Оцінкою **10,5 – 12 бала** на практичному занятті та **71 - 80 балів на заліку** (А за шкалою ECTS та **5 за національною шкалою**) відповідь студента оцінюється, якщо вона демонструє глибокі знання екстреної та невідкладної медичної допомоги, вміння застосовувати теоретичний матеріал для практичного аналізу і не має ніяких неточностей.

Оцінкою 8,4 – 10,4 балів на практичному занятті та 61 - 70 балів на заліку (В та С за шкалою ECTS та 4 за національною шкалою) відповідь оцінюється, якщо вона показує знання, вміння застосовувати їх практично, але допускаються деякі принципові неточності.

Оцінкою 6,4 – 8,3 балів на практичному занятті та 50 - 60 балів на заліку (D та E за шкалою ECTS та 3 за національною шкалою) відповідь студента оцінюється за умови, що він знає головні теоретичні положення та може використати їх на практиці.

6. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Основні:

1. Загальна хірургія /підручник/ Автори: Хіміч С. Д., Желіба М.Д., Шідловський В.О. та ін. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» Рік: 2018
2. S.D. Khimich, M.D. Zheliba. General Surgery. Медицина, 2019.- 534 с.
3. Хіміч С.Д., Желіба М.Д. Загальна хірургія. Медицина, 2018. - 534 с.
4. НЕВІДКЛАДНА ХІРУРГІЯ Підручник для студентів VI курсів медичних факультетів медичних ВНЗ За редакцією член-кор. НАМНУ, докт. мед. наук, проф. В.В. Бойка, член-кор. НАМНУ, докт. мед. наук, проф. В.М. Лісового Харків 2019
5. Симптоми і синдроми у хірургії: Навч. посіб. для мед. ВНЗ IV р.а. Рекомендовано МОЗ / За ред. І.Д. Герича, С.Д. Хіміча. — К., 2016.
6. Польовий В. П. Догляд за хворими хірургічного профілю / В. П. Польовий, О. Й. Хомко, С. П. Польова, А. С. Паляниця. – Чернівці: Медуніверситет, 2012. – 380 с.
7. Польовий В. П. Амбулаторні хірургічні маніпуляції / В. П. Польовий, І. В. Шкварковський, М. Д. Желіба. – Чернівці : Медуніверситет, 2013. – 252 с.
8. Я. С. Березницький, О. А. Вільцанюк, М. Д. Желіба та ін.; Хірургічні хвороби За редакцією П. Д. Фоміна, Я. С. Березницького ВСВ «МЕДИЦИНА» 2017
9. Невідкладні стани в хірургії: навчальний посібник (ВНЗ I—III р. а.) / К.М. Бобак, А.І. Бобак, В.В. Киретів та ін.; за ред. Л.М. Ковальчука 2017
10. Хірургія Підручник Під редакцією П. Кондратенко Знання 2009
11. Шпитальна хірургія: підручник / За ред. Л.Я. Ковальчука, Ю.П. Спіженка, В.Ф. Саєнка, Г.Н. Книшова. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. – 590 с.
12. Hospital surgery/ L. Kovalchuk, V. Saenko, G. Knyshov, M. Nychytailo. – Ternopil : Ukrmedknyha, 2004. – 472 p.
13. Surgical diseases: навчальний посібник. – Simferopol, 2005. – 368 p
14. Хірургія дитячого віку: підручник / В.І. Сушко, Д.Ю. Кривченя, О.А. Данилов, В.А. Дігтяр та ін.; за ред. В.І. Сушка, Д.Ю. Кривчені. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Медицина, 2009. – 800 с.
15. Дольницький О.В., Кривченя Д.Ю., Поліщук М.Є. Дитяча травматологія. – К.: Книга плюс, 2006. – 472 с.
16. Вади розвитку у дітей (самостійна аудиторна та поза аудиторна робота студентів) /В.А.Дігтяр, В.І.Сушко, Л.М.Харитонюк, О.М.Барсук та ін.. / Дніпропетровськ, 2011 – 334 с.
17. Венозні тромбози та їх ускладнення: Навч. посібник для студентів III-IV р.а. / За ред. проф. Л. Я. Ковальчука. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2011.—136 с.

6.2. Додаткові:

1. М.Д. Желіба, С.Д. Хіміч, І.Д. Герич та ін. Загальна хірургія: Підручник для мед. ВНЗ IV рів. акред. Затверджено МОН 2010
2. Хірургічні хвороби. (За редакцією П.Г.Кондратенка). – Харків: «Факти», 2006. – С. 262-292.
3. Гострі хірургічні захворювання органів черевної порожнини /Під ред. І.Ю.Полянського. - Чернівці, 1999. - С. 76-96.

4. Факультетська хірургія. Под редакцією В.О. Шідловського і М.П. Захараша. Тернопіль. «Укрмедкнига». 2002 р.
5. Факультетська хірургія. За редакцією В.О. Шідловського і М.П. Захараша. Тернопіль. «Укрмедкнига». 2002 р.
6. Ендоскопія травного каналу. За ред. В.Й. Кімаковича і В.І. Нікішаєва – «Медицина світу», 2008. – 208с.
7. Хірургія: підручник для студ. стомат факультету / [С.В.Малик, В.П. Польовий, М.В.Трофімов, В.Д.Шейко та ін.]; за ред. С.В.Малика. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 440 с.
8. Лисенко Б.П., Шейко В.Д., Хіміч С.Д. Хірургія: підручник для студ. стомат факультету // Київ, «Медицина», 2010, 712с.
9. Шейко В. Д. Хірургія надзвичайних ситуації : навч. посіб. / В. Д. Шейко, С. І. Панасенко, А. Л. Челішвілі ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : Аструя, 2019. – 217 с.
10. Челішвілі А. Л. Симптоми та синдроми в невідкладній хірургії органів черевної порожнини : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / А. Л. Челішвілі, В. Є. Литвиненко. – Полтава, 2004. – 99 с.
11. Малик С.В. Хірургія надзвичайних ситуацій: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Малик С.В., Челішвілі А.Л., Лисенко Р.Б., Лавренко Д.О., Капустянський Д.В., Безручко М.В. – Полтава, 2015. – 155с.
12. Малик С.В. Спеціальна хірургія: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Малик С.В., Лисенко Б.П., Челішвілі А.Л., Лисенко Р.Б., Лавренко Д.О., Капустянський Д.В., Безручко М.В., Осіпов О.С., Подлесний В.І., Діхтенко Т.Г., Кучер О.П. – Полтава, 2015. – 230с.
13. Малик С.В. Загальна хірургія : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Малик С.В., Лисенко Б.П., Челішвілі А.Л., Лисенко Р.Б., Лавренко Д.О., Капустянський Д.В., Безручко М.В., Осіпов О.С., Подлесний В.І., Діхтенко Т.Г., Кучер О.П. – Полтава, 2015. – 145с
14. Природжені вади розвитку. Основи діагностики та лікування: монографія / О.В.Дольницький, В.О.Галаган, О.В.Ромадіна – К., 2009 – 1040 с.
15. Ковальчук Л.Я., Венгер І.К., Гощинський В.Б. Клінічна флебологія: Навчальний посібник. — Тернопіль: ТДМУ, 2008 р. — 288 с

6.3 Інформаційні ресурси

1. <http://www.mayo.edu/research> (Клініка Мейо, США).
2. <http://videlectures.net/Top/Medicine/> (Колекція високоякісних медичних відеолекцій світу).
3. <https://med-expert.com.ua/journals/ua/publishing-activity-uk/> (Журнали видавництва МедЕксперт)
4. <http://medlib.dp.gov.ua/jirbis2/ua/medical-periodes/fond-publications-list/364-khirurgiya.html> (Хірургія. Журнал ім. М.І.Пірогова 2017-2020)
5. <https://www.thelancet.com/journals/lancet/home> (The Lancet)
6. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov> (PubMed)